Visų šalių proletarai, vienykitės!

Energetikas

VAKARŲ STATYBOS VALDYBOS PARTINIO KOMITETO, JUNGTINIO PROFSĄJUNGOS KOMITETO, KOMJAUNIMO KOMITETO IR ADMINISTRACIJOS ORGANAS

LAIKRASTIS ĮKURTAS 1980 M. GRUODŽIO MĖN. 19 D.

Nr. 23 (431)
Kaina 1 kap.

1989 m. birželio 7 d.
Trečiadienis

KREIPIMASIS

Lietuvos komjaunimo neeilinio XXII suvažiavimo delegatų nuo Ignalinos rajono kreipimasis į komjaunuolius, komunistus, jaunimą, Sniečkaus ir Ignalinos rajono gyventojus, į visus, kas neabejingi marksizmo-leninizmo idėjoms, į visus, ką jaudina Respublikos komjaunimo likimas!

Susidariusią suvažiavime situaciją, mes vertiname kritiškai. Iškilo klausimas: „Ar Lietuvos komjaunimui būti komunistiniu, ar tapti iš esmės socialdemokratų jaunimo organizacija?

Kviečiame Jus birželio 9 dieną 19 valandą į statybininkų klubą, kur vyks susitikimas su suvažiavimo delegatais.

XXII komjaunimo suvažiavimo delegatai nuo Ignalinos rajono konferencijos

Ar bus komjaunimas?

— Kas gi įvyko Lietuvos LKJS XXII suvažiavime, jeigu, tik grįžę iš jo, Sniečkaus delegatai skubiai kreipėsi į gyvenvietės komjaunuolius, kviesdami juos į pasitarimą? — taip prasidėjo „Energetiko“ korespondento pokalbis su Igoriu Dementjevu, VSV komjaunimo organizacijos sekretoriumi.

— Iki suvažiavimo mes numatėme jėgų pasiskirstymą, laukėme, kad susidurs keletas požiūrių svarstant komjaunimo programą. Suvažiavime aiškiai išryškėjo dvi pozicijos. Demokratinės jaunimo sąjungos šalininkų pozicija ta, kad jie už komjaunimą be komunistų, atmeta partinį vadovavimą komjaunimui ir prieštarauja, kad Įstatuose atsispindėtų marksizmo-leninizmo idėjos. Transformavosi ir Lietuvos komjaunimo pozicija. Jis už lygiateisį bendradarbiavimą su partija, už komunizmo idėjas. Likusiais klausimais komjaunimo ir demokratinės jaunimo sąjungos programos maždaug sutampa. Ši situacija atspindi ir partijoje pasireiškusį prieštaravimą. Todėl problemos, iškilusios suvažiavime, negali nejaudinti visų piliečių, dargi nepartinių.

(Nukelta į 2 psl.)

TAŠKAS, AR DAUGTAŠKIS?

Likus keturioms valandoms iki autotransporto valdybos darbo kolektyvo tarybos susirinkimo, trečios autobazės viršininkas J. Poletajevas sužinojo, kad šią dieną bus sprendžiamas jo likimas. Tos dienos vakare jis grįžo į namus... bedarbiu? Kaip kitaip reikėjo suprasti darbo kolektyvo tarybos posėdžio metu perskaitytą ir suderintą įsakymą, kuriame buvo sakoma, kad Poletajevas atleidžiamas remiantis kolektyviniu laišku, po kuriuo stovi 141 parašas? Kitą dieną jam nebeleido eiti autobazės viršininko pareigų. Tai buvo aiškinama atleidimu ne tik dėl laiško, bet ir dėl: būsimo etatų mažinimo, kurio pasekoje, buvo numatoma visiškai likviduoti bazę.

Skubotumas sprendžiant klausimą dėl Poletajevo apstulbino ne tik jį, bet ir visą autobazės kolektyvą. Lygiai prieš metus jis dauguma balsų (146 „už“, ir po 7 už du kitus kandidatus) slaptu balsavimu buvo išrinktas viršininku. Pašaliniam žmogui sunku pasakyti, kaip jis vykdė savo pareigas, tačiau bazė dirbo gerai. Per metus tris kartus užėmė pirmąją vietą socialistiniame lenktyniavime tarp autotransporto valdybos padalinių ir vieną kartą trečiąją vietą. Autobazė pasižymėjo dideliu aktyvumu susirinkimuose, politiniu išprusimu, pateikdavo idėjų ir pasiūlymų kaip teisingiau paskirstyti lengvąsias automašinas, naudingesnius maršrutus, kaip pasiekti didesnio savarankiškumo. Daug kas įgyvendinta išplečiant tą klausimų ratą, kuris buvo sprendžiamas kolektyvo, atsižvelgiant į daugumos nuomonę.

Bet ne tai svarbu, kaip Poletajevui sekėsi vykdyti savo pareigas. Išvis šis reikalas liečia ne tik jį. Esmė — kaip spręsti panašius klausimus, jei vadovą išrenka kolektyvas, o šalina grupė žmonių arba didesni viršininkai. Išrinktas vadovas šimtais gijų sujungia save su kolektyvu. Jie tampa abipusiškai priklausomi vienas nuo kito. Ar leistina, kad šią sąveiką nutrauktų kas nors iš šalies, net nežinant kolektyvui? Neatsiklausus jo nuomonės?

Dėl Poletajevo atleidimo autobazė rinkosi tris kartus. Pirmą kartą — sekančią dieną po to, kai sužinojo, kas įvyko. Autobazės darbo kolektyvo tarybos nariai į susirinkimą pakvietė ir „Energetiko“ laikraščio redkolegiją, ir Vakarų statybos valdybos partinį komitetą. Atėjo šimtas žmonių, viso autobazėje 259 žmonės. Daugiausia kalbėjo apie tai, iš kur atsirado laiškas ir kas jį parašė, nes paskutiniu metu buvo renkami įvairūs parašai, neliečiantys Poletajevo. Kalbėjo ir apie autobazės trūkumus, ir apie asmenines skriaudas. Vyriausiasis autobazės inžinierius J. Kiričenka susidariusią autobazėje padėtį pavadino kritiška: nesilaikoma disciplinos, jaučiasi netvarka. Tiktai dabar daugelis iš autotransporto valdybos viršininko A. Bovkunenkos sužinojo, kad numatoma keisti autotransporto valdybos struktūrą, o todėl ir autobazė bus likviduota kaip nereikalinga tarpinė grandis. Atitinkamai bus panaikintos ir autobazės viršininko pareigos.

Savo pasisakyme Bovkunenka lyg stengėsi įtikinti kolektyvą, kad neverta prieštarauti, reikalas išspręstas, ir ne čia, o aukščiau, Maskvoje. Tačiau kolektyvas nenurimo. Tai nesunku suprasti. Juk buvo kalbama apie jų išrinkto vadovo garbę, apie tai, ar jis pateisino kolektyvo pareikštą pasitikėjimą. Tai rūpėjo ir Poletajevui: „Reikia mokėti ir pralaimėti. Jeigu nesurinksiu jūsų balsų — išeisiu iš darbo. Bet pirmiausia noriu sužinoti, ar iš tikrųjų jūs manimi nepasitikite“.

Slaptą balsavimą numatė organizuoti po savaitės. Jame dalyvavo 129 žmonės. 114 žmonių balsavo „už“ Poletajevą, 15 — „prieš“. Tačiau balsavimo rezultatai buvo pripažinti negaliojančiais, nes dalyvavo vos mažiau nei pusė kolektyvo.

Tada A. Bovkunenka pasiūlė balsuoti pakartotinai prieš darbą, beje, laikantis visų taisyklių; pereinamajame autobazės kambaryje, pažymint sąraše balsuojančius. Jis priminė apie tai, kad būtina kabina. Bovkunenkos pasiūlymą palaikė, buvo skirtos dvi dienos pasiruošimui.

Atsitiktinai šitaip atsitiko ar ne, bet būtent per tas dvi dienas autobazėje pasklido gandas, neva nuo būsimo balsavimo priklausys kolonų viršininkų likimas. Kad, jeigu Poletajevas surinks daugiau balsų, bus pašalinti dviejų autokolonų išrinkti viršininkai, o vietoj jų bus Poletajevas. Ar verta tuomet stebėtis, kad kolektyvo nuomonė labai pasikeitė? „Prieš“ Poletajevą šį kartą balsavo 107 žmonės, „už“ — 77, „susilaikė“ — 2.

Poletajevas išėjo, taip ir nesužinojęs, ar pasitiki juo kolektyvas, tačiau patenkintas tuo, kad žmonės gerbia savo išrinktus autokolonų viršininkus.

Bet kas šiuo atveju pralaimėjo? Jeigu Poletajevas kolektyve buvo gerbiamas, tai ta pagarba ir paliko. 77 žmonės — tai trečdalis kolektyvo, ir turintis tvirtą nuomonę trečdalis. Kolektyvas? Tai parodys ateitis. O štai Bovkunenka jau dabar daug ką prarado autobazės darbuotojų akyse. Negalima, tikriausiai, gyvenimiškai svarbius kolektyvo klausimus spręsti biurokratiniais metodais. Kodėl jis taip ir neparodė susirinkimui laiško su 141 parašu? Kodėl kolektyvas apie įvykusį faktą sužinojo tik tada, kai viskas buvo padaryta?

Susidurdamas su tokiais reiškiniais, liūdnai susimąstai, kas vis dėlto su mumis vyksta. Ką ir kaip mūsų kolektyvuose keičia naujos visuomenei ir mums gyvenimiškai būtinos permainos ir traktuotės, užfiksuotos įstatymuose apie viešumo, iniciatyvos, savivaldos vystymą, paskelbtos plenumuose, suvažiavimuose. Kokią įtaką jos turi dirbantiesiems, vadovams?

Autotransporto valdyba — didelė, galinga organizacija. Bet vadovo menas — sugebėti sprendžiant viso kolektyvo problemas turėti omenyje ir atskirų žmonių grupių nuomonę.

Tai klausimai, dėl kurių būtų naudinga susimąstyti ne tik autotransporto valdybos darbuotojams. Kolektyvo vadovai vis dažniau renkami. Daug tokių, kurie nepatinka aukštesniems vadovams arba kurie nepateisino pasitikėjimo. Kaip tokiu atveju elgtis kolektyvui, kokios jo teisės? Ar etatų mažinimas, nebus tas būdas, kuris padės administracijai vykdyti nedemokratiškus rinkimus. Tam, kad išrinkti vadovą, dabar reikalingas darbo kolektyvo sprendimas. O tam, kad atleisti, pakanka mažos žmonių grupelės nuomonės.

Kokių aukštumų besiektų administracijos savivalda, neturime pamiršti ir ignoruoti veikiančių darbo įstatymų. Savalaikis įspėjimas apie būsimą etatų struktūros pakeitimą (kaip jie operatyviai ir skubiai bebūtų vykdomi), o juo labiau, kai nutraukiama darbo sutartis, yra būtini. Šiandien ši procedūra trunka ne mažiau, kaip du mėnesius. Bet ne vieną dieną. Matyt, reikia priminti, kad autotransporto valdyboje, kaip ir kitoje įmonėje, yra darbo kolektyvo taryba, profsąjungos ir partinės organizacijos. Ir, aišku, darbo ginčų komisija.

Kaip toliau dirbs autobazės kolektyvas? Ar iš tikrųjų pakartotiniai rinkimai padėjo tašką? Ar tai dar tik daugtaškis?

A. SEROVAS,
redkolegijos narys,
R. SKATIKAITĖ,
S. PROCHORENKA,
VSV partinio komiteto narys

„VIENYBĖ“ PO SUVAŽIAVIMO

Gegužės 14—15 dienomis Vilniuje vyko socialistinio judėjimo už pertvarką Lietuvoje „Vienybė—Jedinstvo—Jednosc“ steigiamasis suvažiavimas. Apie jį respublikinėje spaudoje nemažai rašyta, o ypač apie skandalą, kuriuo prasidėjo suvažiavimas. Žymiai mažiau, o kartais ir visiškai nieko nekalbama apie tuos tikslus ir uždavinius, kuriuos sprendė suvažiavimas, apie jame priimtus nutarimus.

Gegužės 24-ą dieną „Orbitos“ klube įvyko susitikimas su suvažiavimo delegatais iš Sniečkaus. Nors skelbimų buvo daug, į susitikimą atėjo tik kelios dešimtys žmonių. Sprendžiant iš visko, po skandalingų V. Ivanovo pasisakymų „Vienybės“ autoritetas Sniečkuje žymiai sumažėjo. Delegatai mano, kad šitai iš esmės neteisinga.

— Į suvažiavimą pasiųsta 900 žmonių iš 600 pirminių organizacijų, — pasakė A. Kiričiukas.

— dalyvavo 807 žmonės, tarp jų 335 komunistai.

— Sklinda daug gandų apie suvažiavimo darbą, — pratęsė draugo pasisakymą J. Mochovas. — Pasakysiu viena: jis baigėsi sėkmingai, visos suvažiavimo iškeltos užduotys, buvo įvykdytos, sudaryti judėjimo Įstatas ir Programa, priimtos rezoliucijos, kuriose įvertinti vykstantys Lietuvoje įvykiai.

Delegatai papasakojo, kad steigiamasis suvažiavimas, išklausęs ir aptaręs du programos projektus, kuriuos pateikė Koordinavimo taryba ir Vilniaus miesto taryba pastebėjo kiekvieno iš jų vertę ir trūkumus. Kadangi abiejų projektų pagrindiniai teiginiai vienas į kitą panašūs, susidarė galimybė apjungti juos į vieną programinį dokumentą. Socialistinio judėjimo už pertvarką Lietuvoje „Vienybė—Jedinstvo—Jednosc“ Įstatais patvirtintas projektas, kurį pateikė Vilniaus miesto taryba, įrašant jame suvažiavimo delegatų pateiktas pataisas. Įstatai pirmojo varianto, kurį pateikė Koordinavimo taryba ypatingas bruožas — tai ryškus komandinės-administracinės sistemos propagavimas ir siekimas, kad judėjimas priklausytų nuo mažos jos narių grupės. Antrasis varianta demokratiškesnis, leidžia pirminėms, rajono ir miesto organizacijoms būti savarankiškomis. Svarbiausi antrojo varianto bruožai: aktyvus judėjimo narių dalyvavimas priimant svarbiausius nutarimus, liečiančius socialistinio judėjimo už pertvarką Lietuvoje veiklą, judėjimui vadovauja ne atskiri žmonės, o tarybos, išreiškiančios judėjimo narių valią ir atsiskaitančios jiems. Suvažiavimas priėmė rezoliuciją dėl 1989 metais gegužės 18 dieną įvyksiančios Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos sesijos, numatančios tvirtinti Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Įsaką „Dėl Lietuvos TSR valstybinės kalbos vartojimo“, kurioje, beje, sakoma: „Pripažindami lietuvių kalbą kaip valstybinę, mes reikalaujame, kad Įsakas būtų dėl rusų ir lenkų kalbų vystymosi ir vartojimo, arba įstatymiškai patvirtintas lygiagrečiai priimant įstatymą. Įsake turi būti įrašytos pataisos, atsižvelgta į pasiūlymus, išsakytus šiuo klausimu socialistinio judėjimo už pertvarką Lietuvoje „Vienybė—Jedinstvo—Jednosc“ Memorandume.

Suvažiavime buvo įvertinti TSRS liaudies deputatų rinkimai Lietuvoje. Pažymėta, kad Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba ir Respublikos partinė organizacija nepaisė 37 ir 47 straipsnių reikalavimų, o apygardų rinkiminės komisijos ne visada laikėsi 38 ir 45 TSRS liaudies deputatų rinkimų Įstatymo straipsnių reikalavimų. Socialistinis judėjimas už pertvarką Lietuvoje, mano, kad būtina siekti, jog Lietuvos TSR Aukščiausioje taryboje būtų dveji rūmai, turintys lygias teises, parlamentas — Respublikos Taryba ir Respublikos Tautybių Taryba.

Lenkų klausimu socialistinio judėjimo už pertvarką Lietuvoje „Vienybė—Jedinstvo—Jednosc“ suvažiavimas pareiškė, kad supranta ir pritaria tai idėjai ir atskiriems konkretiems žingsniams, kad Vilniaus krašte būtų įkurti nacionaliniai teritoriniai ir autonominiai dariniai, kuriuose lygiomis teisėmis būtų vartojamos lietuvių, lenkų ir rusų kalbos.

Suvažiavimas pareikalavo iš masinės informacijos priemonių, kad jos išsamiai ir reguliariai nušviestų Lietuvos kitataučių gyventojų interesus. O taip pat priėmė kreipimąsi į Tarybų Lietuvos liaudį, kuriame kviečiama telktis aplink judėjimą.

Atėjusius į susitikimą domino, kas iššaukė skandalingą suvažiavimo pradžią. Delegatai papasakojo, kad tarp koordinacinės ir Vilniaus tarybų vyko ambicingi ginčai. Iš pradžių buvo nuspręsta, kad Vilniaus tarybą atstovaus 500 žmonių, tačiau, kai delegatai buvo išrinkti, Koordinacinė taryba liepė siųsti 350 žmonių. Į suvažiavimą atėjo visi išrinkti delegatai, tačiau 150 „nereikalingų“ neįleido į salę. Sniečkaus delegatų nuomone, šį klausimą buvo galima išspręsti ramiai, palaukus, kol baigs kalbėti Kučerovas. Tačiau Ivanovas pasielgė kitaip, paskui demonstruodamas salei suplėšytą liemenę. Delegatai pasmerkė netinkamą Ivanovo ir Kučerovo elgesį.

Susitikime buvo papasakota, kad „Vienybės“ nariai TSRS liaudies deputatų suvažiavimui bandė perduoti atvirą laišką, dėl Sniečkaus problemų. Šiam tikslui jie nuvyko į Vilnių, kur Kalnų parke organizuotose deputatų palydose, bandė susitikti su Konopliovu. Deja, Konopliovas atsisakė su jais kalbėtis, paaiškindamas per trečius asmenis, kad „dviejų mitingų nebus“. Vėliau laiškas buvo įteiktas TSRS liaudies deputatui, laikraščio „Gimtasis kraštas“ redaktoriui A. Čekuoliui.

„Energetiko“ informacija

Ar bus komjaunimas?

(Atkelta iš 1 psl.)

Apie tai savo pasisakyme kalbėjo ir Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto antrasis sekretorius Vladimiras Beriozovas.

— Kaip jautėsi suvažiavime Sniečkaus delegatai? Ar buvo tokios savijautos, kad jūs — svetimkūniai?

— Mes Ignalinos rajono delegatai, o ne Sniečkaus, tai svarbu patikslinti. Mes atstovavome Ignalinos rajono interesams. Nė vienas sprendimas nebuvo priimtas neaptarus kolektyve, pasisakymus aptardavome visi kartu. Mūsų delegacija buvo viena iš draugiškiausių, nė kiek ne blogiau, nei kitos, buvo pasirengusi teoriškai, kovinga. Blogai, kad mes sėdėjome toli nuo mikrofonų ir negalėjome taip dažnai pasisakyti, kaip to reikalavo padėtis.

Mes nesijautėme suvažiavime svetimais, greičiau iš mūsų laukė kažkokių konservatyvių pasisakymų. Kol mes neišsakėme savo požiūrio, į mus žiūrėjo abejingai, gal net kiek priešingai. Po pasisakymo padidėjo susidomėjimas, jautėsi geranoriškumas. Mus klausinėjo apie Sniečkų, vyko diskusijos. Vienais atvejais požiūriai sutapo, kitais skyrėsi.

— Kodėl suvažiavimas baigėsi anksčiau, nei buvo išspręsti visi klausimai?

— Dabar suvažiavimas perėjo į tokią stadiją, kai yra būtinybė dar kartą apmąstyti savo poziciją pagrindiniais principiniais momentais. Reikia pasitarti su savo komjaunuoliais, su tais, kurie pasiuntė delegatus į suvažiavimą. Tai nereiškia, kad mes pasimetę. Mes žinome, už ką kovojame, žinome net geriau, nei prieš savaitę. Tačiau suvažiavimas pateko į aklavietę. Teks spręsti pagrindinį klausimą: ar mes sugebėsime atstovauti komjaunimą, ar jis taikiu būdu transformuosis į demokratinę jaunimo sąjungą.

Skelbimas

Vakarų statybos valdyba nuo 1989 metų birželio 1 dienos organizuoja tiltinių kranų mašinisčių kursus nedirbančioms moterims. Darbui bus nukreipiamos į Valdybos pramonės įmonių cechus.

Apmokymas truks 6 mėnesius.

Išmokama 85 rublių per mėnesį stipendija.

Suteikiamos vietos vaikų darželiuose.

Kreiptis į VSV kadrų skyrių (Statybos industrijos bazė, autobusas Nr. 4, telefonas 61-61).

Radiacinis stovis

Sniečkuje nuo gegužės 24 iki birželio 4 dienos išmetamų į atmosferą radioaktyvių medžiagų kiekis normos ribose svyravo: inertinės radioaktyvios dujos sudarė nuo 4,3 iki 12,3 proc. leistinos normos (LN), ilgaamžiai nuklidai nuo 0,15 iki 0,29 proc. LN. 131 jodo — nuo 1,4 iki 2,2 proc. Gama spindulių dozės stiprumas Sniečkuje 9—11 mikro R/h.

Iki šio laiko, bet kokiu atveju, kai tik prasidėdavo kalba apie prekybos ir visuomeninio maitinimo organizacijų darbo pagerinimą mūsų gyvenvietėje, būdavo atsakoma, kad blogai aprūpinama prekybos patalpomis. Ir tai buvo tiesa. Sunku dirbti, kai ankšta ir nėra kur apsisukti. Bet štai, viena po kitos mūsų nedidelėje gyvenvietėje atsidarė parduotuvės, kuriose šiuolaikinės prekybos salės, erdvios pagalbinės patalpos, parduotuvės, ne prastesnės, nei sostinėje. Bet skundų nesumažėjo, greičiau priešingai.

Kodėl žmonės iš parduotuvių retai kada išeina patenkinti? Atsakyti į šį klausimą nusprendė Sniečkaus gyvenvietės deputatai, svarstę jį gegužės mėnesio sesijoje. Šį kartą, drauge su deputatais, klausimą ruošė ir nagrinėjo Vakarų statybos valdybos ir Ignalinos atominės elektrinės partinių ir profsąjungos komitetų nariai.

Kodėl tylėjo deputatai?

✦DAS vadovai apie problemas ir sunkumus.
✦Užsakymų stalai: kokius juos nori matyti pirkėjai?
✦Ar viskas tvarkoje su moksleivių maitinimu.
✦Sudaryta deficitinių prekių paskirstymo komisija.

Savo pranešime darbininkų aprūpinimo skyriaus viršininko pareigas einantis L. Pieviškis patvirtino šį teiginį: taip, kas liečia prekybos patalpas, reikalai neblogi. Darbininkų aprūpinimo skyriaus sistemoje yra 21 parduotuvė ir 21 visuomeninio maitinimo įmonė. 1989 metų apyvartos plane užtikrinti ir prekiniai resursai. Tai yra, bendras vaizdas neblogas.

Tačiau pranešėjas atkreipė sesijos dalyvių dėmesį į kai kuriuos esminius momentus.

Mėsos produktais aprūpinama kaip ir 1987 metais. Vienam žmogui per metus suvartojamas 81 kilogramas mėsos. Lietuvos rajonuose — 84 kilogramai, Sąjungoje — 57 kilogramai). 61 procentas mėsos produktų tenka visuomeniniam maitinimui. Trūksta dešros gaminių, o padidinti gaminių kiekį galima tik taupant mėsą, tai yra sunaudojant 81 kilogramą per metus.

Pieno produktų fondai panaudojami ne visi. Kadangi pieno produktai po išpilstymo turi būti realizuojami per 36 valandas, o iš Utenos juos atveža, kaip taisyklė, vakare nuo 19 iki 21 valandos, jų realizacijos laikas baigiasi sekančios paros 4 valandą ryto. Reiškia, atidarius parduotuvę, nei pieno, nei varškės, nei kitų pieno produktų parduoti jau nebus galima. Todėl už nerealizuotą produkciją atsako parduotuvė. Rezultatas — parduotuvė sąmoningai užsako mažesnį produktų kiekį, kad jų neliktų, o pirkėjai rytais neretai ateina prie tuščių prekystalių.

Pagal sanitarines taisykles, kurias patvirtino 1987 metais Respublikos vyriausias sanitarinis gydytojas, leista pieno produktų realizaciją pratęsti iki 18 valandų, sudarant tam tinkamas sąlygas. Galbūt jau ir gyvenvietės vykdomajam komitetui laikas būti ryžtingesniam, kad privertus darbininkų aprūpinimo skyrių ir medicininės dalies sanitarinę epidemiologijos stotį baigti susirašinėjimą ir protingai spręsti klausimą.

Įsisenėjusi problema dėl Sniečkaus gyvenvietės aprūpinimo ankstyvosiomis daržovėmis. Paraiškos joms patenkinamos, tačiau daržovės gaunamos liepos mėnesį, kai ankstyvosiomis jų jau nepavadinsi. Išeitis, paaiškino, L. Pieviškis, viena: pastatyti nuosavą šiltnamių ūkį.

Kol kas sudėtingas klausimas dėl duonos gaminių. 40 procentų duonos atvežama, kaip ir anksčiau, iš Daugpilio. Nuspręsta klausimą dėl duonos kepyklos darbo nagrinėti vienąme iš Vykdomojo komiteto posėdžių.

Pateikta nemaža skaičių, faktų, apibūdinančių prekybą pramoninėmis prekėmis. Nors jie atrodo neblogai, tačiau bendras deficitas, aišku, liečia sniečkiečius, o augant miestui dar ir didėja. Kaip pavyzdį galima pateikti baldus: Sniečkuje jų kiekvienam gyventojui tenka už 90 rublių (Sąjungoje už 29 rublius). Rodytųsi, labai daug. Tačiau miestas jaunas, įkurtuvės po įkurtuvių, todėl ir baldų trūkumas jaučiamas stipriai, nors skaičiai ir neblogi.

Ir vis dėlto daugiausia klausimų ruošiant sesiją ir pačioje sesijoje iškilo dėl užsakymo stalų darbo. Visų pirma, keliama daug pretenzijų dėl produkcijos asortimento, kuris praktiškai nesikeičia daugelį savaičių: dešra, sūris, arbata, saldainiai, ketčupas, įgrįsę jau mintajus ir skumbrė, majonezas, agurkai, konservai „Balatonskij salat", obuoliniai pipirai. Daugelio Vakarų statybos valdybos ir IAE darbuotojų nuomone asortimentas šiuo metu net blogesnis, nei prieš pusę metų ar metus. Vakarų statybos valdybos moterų tarybos pirmininkė O. Acechovskaja išvardino produktus, kuriuos perka Šiaurės statybos valdybos (Sosnovyj Bor) užsakymų stale, pačią paprasčiausią dieną (1989. 05.22): malta kava, rūkyta ir pusiau rūkyta dešra, servelatas, šprotai, indiška arbata, kumpis, grikiai, dešrelės. Nors deputatams, Vakarų statybos valdybos ir Ignalinos atominės elektrinės partiniam ir profsąjungos aktyvui neatsakė į klausimą, kodėl toks didelis skirtumas tarp Sosnovyj Boro ir Sniečkaus (darbininkai aprūpinami pagal vieną sistemą) asortimentų, galima pagalvoti, kad mūsų darbininkų aprūpinimo skyrius turi mažiau galimybių. Gerai. Tačiau tikriausiai galima organizuoti prekybą taip, kad po darbo valandų nereikėtų stovėti dvi valandas eilėse?

Viena iš išeičių būtų ta, kad žmogus, jeigu, sakysime, negali pasiimti užsakymo trečiadienį arba ketvirtadienį, galėtų tai padaryti sekančią dieną. Tuomet nebūtų būtinybės stumdytis didžiulėje eilėje. Bet ar mėgino kas taip padaryti? Neverta nė mėginti. Paklausus, bus atsakyta neigiamai, ir anaiptol ne diplomatinio protokolo stiliumi, net jeigu bus kalbama apie vieną vienintelį rinkinį.

Vykdomojo komiteto sekretorės Z. Tresnickajos pasisakyme nuskambėjo, kad užsakymo staluose esanti aptarnavimo sistema, kai pirkėjas iš siūlomo produktų sąrašo gali pats pasirinkti ką nori, yra progresyvesnė, nei iš anksto parduotuvės darbuotojų sukomplektuotas rinkinys. Aišku, tai žingsnis pirmyn. Tačiau šito pripažinimas neišsprendžia problemos. Užsakymų staluose ne viskas gerai sekasi ir planuojant asortimentą, ir kultūringai aptarnaujant.

Visumoje, jeigu kalbėti apie tokio gyvybiškai svarbaus klausimo aptarimą, kaip prekyba, tai kelia nuostabą deputatų tylėjimas. Taip, sesijoje kalbėjo nuolatinės deputatų komisijos pirmininkė V. Luferenko, kurios pasisakymas, beje, buvo panašus į darbininkų aprūpinimo skyriaus vadovų pagrindinių pranešimų tąsą, kalbėjo sesijoje deputatai E. Krūminis, P. Sedychas, Z. Tresnickaja. Tačiau iš 17-os kalbėjusiųjų — keturi, tai iš tiesų nedaug. Ką tai reiškia? Ar aptariamas klausimas nejaudino deputatų, ar jie netikėjo, kad aptarimas kažką pakeis, jie, deputatai, įsitikinę, kad pas mus viskas gerai ir jau nieko nebereikia pagerinti? Vienok vargu ar su tokiu pasyvumu gali sutikti jų rinkėjai. Galbūt, rinkėjams tai pretekstas apmąstymams prieš rinkimus į vietines Liaudies deputatų tarybas?

Sesijoje iškelti įvairūs klausimai: apie smulkios didmeninės prekybos parduotuvės įkūrimą, kuri aptarnautų vaikų darželius ir ligonines (kiek kartų apie tai kalbėta!), apie moksleivių maitinimo ir vasaros mažmeninės prekybos organizavimą, apie reklamą, prekybos taisyklių pažeidimą ir kitą. Daug buvo kalbėta apie nepatenkinamą užsakymo stalų darbą ir deficitinių prekių paskirstymą pagal talonus, pagaliau, apie aptarnavimą tų šeimų, kuriose auga vaikai invalidai. Bet dėl viso to, deja, jaudinasi ne deputatai, kurie turėtų kovoti už mūsų su jumis interesus, o vietoj to tyliai sėdėjo kėdėse.

Gyvenvietės sesijos nutarime, kurį, beje, ruošė vykdomasis komitetas ir kuris posėdžio eigoje buvo tik vos vos pakeistas, nemaža dalykiškų pasiūlymų. Tai, be jau išvardintų skausmingų vietų, parduotuvių darbo laiko sutvarkymas, tame tarpe budinčios maisto parduotuvės atidarymas. Vieną iš kavinių Olimpiados gatvėje pasiūlyta pertvarkyti į „Gril-barą". Patarta padidinti kulinarijos gaminių iš mėsos kiekį, sumažinant pusfabrikačių kiekį. Siūloma sudaryti vieningą komisiją deficitinių prekių paskirstymui, į kurią įeitų gyvenvietės Tarybos deputatai, Vakarų statybos valdybos ir Ignalinos atominės elektrinės profsąjungos komitetų darbuotojai, karo ir darbo veteranai. Komisija turėtų išnagrinėti deficitinių prekių asortimentą, parengti sąrašus, tų prekių, kurios turi būti skirstomos pagal talonus. Ir daug kitų. Tačiau visi šie planai, be abejo, bus nerealizuoti arba realizuoti tik iš dalies, jeigu deputatai nespręs jų energingiau ir ryžtingiau. Norėtųsi to tikėtis.

Gyvenvietės tarybos sesijoje, vykusioje kartu su Vakarų statybos valdybos ir Ignalinos atominės elektrinės partiniais ir profsąjungos komitetais, dalyvavo partijos rajono komiteto sekretorius G. Masiulis ir vykdomojo komiteto pirmininkas G. Ektis.

A. POLETAJEVA

Didžiulės eilės užsakymo staluose, tačiau tiesos labui reikia pasakyti, kad tokios ilgos jos buvo tiktai iki gegužės dvidešimtos, kuomet, ruošiantis sesijai, kurioje turėjo būti svarstomas užsakymo stalų darbas, „išmetė" kavą. Ir, kaip mums pranešė pirkėjai, apsiprekindavo už nepanaudotus talonus (gegužės 23-čią dieną už gegužės 16-os talonus). Galbūt verta dažniau rengti sesijas?

R. Nasevičiūtės nuotrauka

REDAKCIJOS ADRESAS: 234761, Lietuvos TSR, Ignalinos rajonas, Sniečkus, Vakarų statybos valdyba; tel. 26128, 26971. ● Už redaktorę R. ŽDANOVA. Laikraštis eina lietuvių ir rusų kalbomis trečiadienį.

Ofsetinė spauda. Formatas A-3. 0,25 spaudos lanko. Tiražas 500. Užsakymo Nr. 1657. Rinko ir spaudė Utenos spaustuvė. 234910 Utena, Komjaunimo 33, telefonas 54787, ind. 07811.

«Энергетик». Орган парткома, объединенного построечного комитета профсоюза № 150, комитета комсомола и администрации Западного управления строительства. Редактор А. Полетаева. Снечкус. На литовском языке.